

ΕΚΟΡΠΙΕΣ ΜΟΛΥΒΙΕΣ

Στὸ Πολύγωνο γυμναζότανε ἕνας λόχος ἀπὸ ἑνα λοχία τῆς Σχολῆς τῶν Ὑπαξιωματικῶν. Φεύγανε αὐτὲς τὲς μέρες γιὰ τὴν Ἡπειρὸ τὰ παιδιὰ καὶ ἀκούγανε προσεχτικὰ τὲς παραγγελίες πού τοὺς ἔδινε ὁ διμοιρίτης τοὺς λοχίας γιὰ νὰ τὲς ἐφαρμόσουνε κατόπιν ὅλες πραχτικὰ πλάνου στὰ Τούρκικα κορμιὰ. Τὰ παιδιὰ μὲ τὲς λεβέντικες κορμιστικαῖς πότε λιγύζανε καὶ πέφτανε κάτω γιὰ νὰ κάνουνε «πυρὰ πρημηδὸν» καὶ πότε κάνανε τεράστια πηδηήματα, ὅταν ἀκούγανε τὸ παράγγελμα— «Ἄλμα ἐμπρός». Μόνο ἕνας στρατιώτης στεκότανε σὺν κούτσοιο.

— Δὲ μοῦ λές, τοῦ φωνάζει ὁ λοχίας, ἐσὺ δὲν ἔχεις κάνει καὶ στὸν τούρκικο στρατό;

— Μάλιστα.

— Γι' αὐτὸ μοῦ πῆρες καὶ τὸ μαχμουρλίκι τοῦς ἔλα μωρέ, κουνήσου λίγο, ζωντάνεψε.

Τὰ γυμνάσια ξακολουθοῦσανε... Ἕνας ἀνθυπισπότης διόρθωνε τὰ σφάλματα τῶν στρατιωτῶν.

— «Τὸ χέρι ὑπὸ τὸ κλισιοσχόπιον» καὶ ἄλλες τέτοιες διόρθωσες ἀκουγότουσαν. Τί στέκεσαι ἐσύ, σὺν κοκωνίτσα; Μὲ τὸ δεξιὸ μάτι μωρὲ σκοπεύουνε.

«Ὁλ' αὐτὰ τᾶκουγε ὁ φουκαρᾶς ὁ στρατιώτης, ποῦχε γυμναστῆι στὸν Τούρκικο στρατὸ μὲ Γερμανικὸ σύστημα....

«— Αἰντε, ἀκούστε τώρα, παιδιὰ, πρέπει ὅλοι νὰ πάρτε ἀπ' αὐτὰ τὰ πραγματάκια... δὲ στοιχίζουμε πλάνου ἀπὸ μιάμισυ δραχμὴ... χωρὶς αὐτὰ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει ὁ πολεμιστὴς στὸν πόλεμο.

Κι ἀρχίνησε νὰ ραδιάζει ὁ ἀντισυνταγματάρχης τὰ μικροπράματα, πού ἔπρεπε νὰ πάρουν μαζί τους οἱ στρατιῶτες πού θὰ φεύγανε μεθαύριο. «Μιὰ πεντάρα φανικωμένο μπαμπάκι, μιὰ δεκάρα τοιρότο καὶ μισὴ πήχη χασέ, γιὰτὶ, παιδιὰ, ἅμα τραυματισθεῖτε νὰ μὴν περιμένετε νὰ ῥθουνε οἱ φορεῖς νὰ σᾶς πάρουνε, νὰ κάνουνε μόνοι σας ἕναν πρόχειρο ἐπίδεσμο γιὰ νὰ μὴν πεθάνετε ἀπὸ τὴν αἱμορραγία. Κινίνο καὶ καθάρσιο. Μιὰ πεντάρα βελόνες καὶ μιὰ κουδαρίστρα γιὰ νὰ ράβετε τὸ ρούχο σας ἅμα ξεσκίζεται, γιὰτὶ δὲ θὰ ἔχετε κεῖ πέρα μοδίστρες, ἕνα κουτί σπέρτα τελιώνει ἡ μάχη, πηγαίνετε σὲ κἄνα μέρος πού νὰ μὴ σᾶς βλέπει ὁ ἐχθρός, ἀνάβετε φωτιά καὶ πυρωνόσαστε ἢ σιγηνώνετε τὰ ρούχα σας. Ἕνα μπουκαλάκι μὲ λαδάκι γιὰ νὰ καθαρίζετε τὸ ἔπλο σας, νᾶχει καί... πῶς τὸ λένε, λοχία;

«— Πῶμα!

«— Φελό! φωνάζει ἕνα παιδάκι δεκαχρονίτικο.

«— Νά, ὁ κοκορικός τῶπε! λέει ὁ ἀντισυνταγματάρχης. Πῶμα τῆξερα καὶ γώ.

«— Νά πάρτε μιὰ πενταρίτσα ἄλατι γιὰ τὸ φαῖ σας, — μὴ γελάτε, — στὸν ἀτυχὴ πόλεμο τοῦ 97 οἱ περισσότεροι στρατιῶτες πάθανε ἀπὸ δυσεντερία, γιὰτὶ τρώγανε ἀνάλατο φαγί! ἅ!... Ἕνα σαπούνι, ἕνα χτένι, κάλτσες, καὶ τώρα ἀκούστε τὸ κυριώτερο, νὰ πάρτε κ' ἕνα κομμάτι σκαίνι γιὰ νὰ δένετε τοὺς Τούρκους αἰχμαλώτους», τοὺς εἶπε γελώντας.

Οἱ στρατιῶτες γελᾶσανε κι αὐτοί.

«— Αἰντε, παιδιὰ, στὸ καλὸ, τραβάτε νὰ ξεπλύνετε τὴ ντροπιὰ τοῦ 97».

Καὶ δυὸ δάκρυα χοντρά κυλήσανε στὰ μάγουλα τοῦ ἀντισυνταγματάρχου πού ἔσερνε στὴ ράχη του μὲ τὸ βάρος τῶν χρονῶν καὶ τὸ βάρος μιᾶς ντροπῆς.

Ἀνήμερα τὴν Πρωτοχρονιά, στὴν ἀγορὰ τοῦ Ν. Φαλήρου εἶναι μαζεμένοι ἐργάτες σ' ἕνα μπακάλικο καὶ συζητᾶνε πίνοντας γενναῖα ρετσίνατο. Σ' ἕνα ἄλλο τραπέζι εἶναι καθισμένοι μερικοὶ Τούρκοι αἰχμάλωτοι τοῦ Ἀκταίου, ἔχουνε ἀνοίξει μερικὲς μποτίλιες μπέρα πού τοὺς κεράσανε οἱ δικοὶ μας καὶ σιγοπίνουνε. «Ὅλοι τοὺς μ' ἄγριες φάτσες, μὲ χοντρά χαρκατηριστικά.

Μπαίνει ἕνας Τούρκος ἀξιωματικὸς συντροφεμένος ἀπὸ ἕνανε δικό μας στρατιώτη, ἀγκαλιασμένοι κ' οἱ δυὸ καὶ τρικλίζοντας ἀπὸ τὸ πολὺ μεθῆσι. Σιγοτραγουδᾶνε τὰ κάλαντα «Ἀρχιμηνιὰ κι ἀρχιχρονιὰ».

— Τούρκο, Τούρκο, κρ!... κρ!... προγκᾶνε οἱ ἐργάτες.

Garçon, κέρασε ρίνο τὰ παιδιὰ! φωνάζει ὁ Τούρκος ἀξιωματικὸς κ' ἔρχεται καὶ κᾶθεται σ' ἕνα τραπέζι δίπλα μου.

— Bon soir!... μοῦ λέει.

— Καλησπέρα...

Γινόμεστε μιὰ παρέα. Τὸν Τούρκο ἀξιωματικὸν τὸν λένε Ἀμτὴ ἐφέντη, εἶναι ἀνθυπολοχαγός, ὑπισπιστὴς τοῦ Γκαλήπ Πασσᾶ, εἶναι κι αὐτὸς ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς πού παραδοθήκανε στὴ Θεσσαλονίκη. Λεπτὸς μὲ ὀμορφα μυστίδια, τὰ χέρια του γυναικίσια, μαλακά, δόλοσπρα, ἀρόζωτα. Μὲ ρωτᾶει ἂν ξέρω Γαλλικά, κι ἀρχίζει νὰ μοῦ μιλάει— μιὰ δική του διάλεχτο Γαλλικά, Ἑλληνικά καὶ Τούρκικα ἔχει τὴν ἀπαίτηση νὰ προσέχω στὴν κουβέντα, μὰ ἐγὼ δὲν μπορῶ, γιὰτὶ μὲ πεθαίνει ἡ βρώμα τοῦ κρασιοῦ. Μοῦ τριβελάει τ' αὐτὰ μ' αὐτὴ τὴν φράση: «Je suis Officier». Καμιά φορὰ ἀνεδαίνει στὴν καρέκλα καὶ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Γιά τήν Ἑλλάδα καί τήν Κρήτη δρ. 10. Γιά τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιά τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συντρομῆς (· δρ τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲν προπλερώσει τὴν συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

βγάζει λόγο Τούρκικα, Ἑλληνικά, Γαλλικά, γέρνει πότε δῶθε πότε κεῖθε κ' εἶμαι ἀναγκασμένος ἐγὼ καὶ ὁ φίλος του ὁ στρατιώτης νὰ τὸν κρατάμε νὰ μὴν πέσει.

— Je suis officier...

• Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τονὲ διακόπτει, ξεστομίζοντας τὴν ἀθάνατη λέξη τοῦ Καμπρών.

Θυμώνει ὁ Ἀμτῆ, τρικλίζει πάνου στὴν καρέκλα, πολεμάει νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὰ χέρια μας, γυρίζει στὸν ἐργάτη καὶ τοῦ λέει μὲ κομμένες φράσεις ἀπὸ τὸ μεθύσι.

— Ἐσὺ ντὲν εἶσαι Ροῦσσο, ντὲν εἶσαι Γεραικό, εἶσαι Βούλγκαρο, κ' ἐγκώ Je suis officier. Γκὲλ μπουρντά!... λέει σ' ἕναν Τούρκο στρατιώτη καὶ καταφτάνει ἡ ἐπικουρία. Τὸν καλοπιάνουμε, τοῦ λέμε ὅτι τὸν ἀγαπᾶνε οἱ Ρωμιοί, ἔρχεται κι ὁ μπακάλης τοῦ μιλάει Τούρκικα, μὰ τίποτα. Κεφάλι Τούρκικο ἀκούει ἀπὸ λόγια! Τοῦ λέμε νὰ φύγουμε.

— Γιόκ, μᾶς λέει, βίνο, φέρε, βίνο! λέει τοῦ μπακάλη καὶ ρήχνεται στὸ κρασί.

Οἱ ἐργάτες τραγουδᾶνε τὰ κάλαντα.

Ζήτω τοῦ Βασιλέα μας,
τῆς Ὁλγας τῆς ὁραίας μας.
Ζήτω τοῦ Διαδόχου,
τοῦ μεγάλου μας ἀνθρώπου.
Νὰ μεγαλώσῃ μὲ χαρά,
νὰ πάῃ στὴν Ἁγιά Σοφιά,
καὶ ἐκεῖ νὰ μεταλάβῃ
μὲ τοὺς Τούρκους νὰ τὰ βάλλῃ.

Τὸ λένε γιὰ νὰ φουρκίσουνε τὸν Ἀμτῆ· ὁ Ἀμτῆς εἶναι γυρμένος πάνου στὸ τραπέζι καὶ κοιμάται.

— Σωπάτε, βρε παιδιά, λέει ὁ στρατιώτης γιὰτὶ ὄνειρεύεται τῶρα πὼς μπῆκε στὴν Ἀθήνα νικητῆς.

Οἱ ἐργάτες σωπαίνουνε. Ὁ Ἀμτῆς ξακολουθεῖ τὸν ὕπνο του.

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ ΗΡΩΑ

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟ ΜΑΒΙΔΗ

Ὡψυχὴ ὁπ' ἔγεννήθης
Ἀπ' τοῦ Πλάστη τὴν πνοή
Καὶ τοὺς κόσμους ἐκεῖ ἀρνήθης
Γιὰ τὴν πρόσκαιρῃ ζωῇ.

Ὅπως εἶσουν ἀγνὴ Θεία
Ἀπ' ἀθάνατη τροφή,
Ὡλὴ διάλεξες κι ὁμοία
Ἐπλάσες καὶ τὴ μορφῇ

Μέσσι ἔθρευες στὰ στήθι,
Μιὰ ἡρωϊκὴ καρδιά,
Ποῦ ποτὲ δὲν ἐφοβήθη
Τοῦ πολέμου τὴ φωτιά.

Ὅπου τύραννους χτυπιᾶνε
Παλημάρια σὺν θεοῖς,
Κ' ἐκαλοῦσε κεῖ νὰ πάνε
Ἡ Θεὰ Ἐλευθερία.

Πρῶτος τ' ἄρματα φοροῦσες
Πανοπλία τὴ βαρειά,
Καὶ στὰ μέρη κεῖ πετοῦσες
Ποῦ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά.

Ἐπεσε τ' ἀνδρεῖο σῶμα
Καὶ τὸ αἷμα ἀπ' τὴν πληγὴ,
Πότισ' ἄγιασε τὸ χῶμα
Τῆς Ἡπείρου κεῖ τὴ γῇ.

Τώρα ἡ Δόξα σὲ προσμένει,
Μὲ στεφάνι φωτεινό,
Ἐκεῖ ἀθάνατο νὰ μένῃ
Ἀφθαρτο, παντοτεινό.

Καὶ τὸ Ἔθνος σου τὴ μνήμη
Θάξῃ πάντα λατρευτή,
Καὶ αἰώνια θὰ μένῃ
Τοῦ Ἡρώα καὶ Ποιητῆ.

Κέρκυρα

ΣΠΥΡΟΣ Ι. ΠΕΡΟΥΔΗΣ